

fremsettelse af erstatningskrav for hidtidige krænkelse. Reglerne om fagedforbud giver ikke mulighed for en sådan undersøgelse.

I de tilfælde, hvor det uden omfattende bevisførelse kan sandsynliggøres over for fagedretten, at der foreligger krænkelse af et ikke ubetydeligt omfang, består der efter flertallets opfattelse et væsentligt behov for at give rettighedshaverne mulighed for at få gennemført en uanmeldt og tvangsmæssig undersøgelse af en formodet krænkelses lokaler og genstande, herunder navnlig også af regnskabsmateriale mv. og af computere, med henblik på at sikre bevis for krænkelse og overtrædelser samt omfanget heraf.

Udvalgets flertal fremhæver, at regler om civilretlig bevissikring, når bortses fra det noget videre anvendelsesområde, ikke vil indebære nogen mere indgribende fravigelse af princippet om boligens ukrænkelighed end de gældende regler om straffeprocessuel ransagning.

En adgang til at foretage tvangsmæssig undersøgelse af forretningslokaler mv. med henblik på bevissikring vedrørende formodede immaterialretskrænkelser, vil efter omstændighederne indebære en risiko for, at der utilsigtet eller i et omfang, som rettighedshaverens interesser ikke kan begrunde, sker en afsløring af den undersøgte virksomheds erhvervshemmeligheder. Dette kunne navnlig tænkes, hvis bevissikringen var rettet mod krænkelse af patentrettigheder eller lignende rettigheder, som formodes at finde sted i den undersøgte virksomheds produktionsprocesser eller produktionsapparat. Sådanne tilfælde har udvalgets flertal derfor valgt ikke at foreslå omfattet af bevissikringsreglerne. I de tilfælde, som forslaget i første række tager sigte på – overtrædelser i form af salg af piratkopierede eller varemærkeforfalskede varer eller i form af ulovlig anvendelse af edb-programmer – vil der i reglen ikke foreligge noget behov for beskyttelse af produktions- eller andre erhvervshemmeligheder, ligesom parterne i reglen ikke kan betragtes som konkurrenter.

Princippet om boligens ukrænkelighed og hensynet til beskyttelse af erhvervshemmeligheder udgør efter flertallets opfattelse ikke modhensyn, som vejer tungere end behovet for at forbedre rettighedshaverne bevissikringsmuligheder. Det må herved tages i betragtning, at de foreslåede bevissikringsregler i første række tager sigte på klare overtrædelser af den nævnte karakter.

For så vidt angår de forpligtelser, som TRIPS-aftalens artikel 50 pålægger den danske stat, har udvalgets flertal haft forskellige vurderinger af, om Danmark opfylder TRIPS-aftalens krav med hensyn til foreløbi-

ge foranstaltninger til bevissikring. Der henvises herom til betænkningen side 22-27.

Et mindretal (Advokatrådets repræsentant i udvalget) kan ikke støtte et forslag til lov om bevissikring ved krænkelse af immaterialrettigheder mv.

En afvejning af de hensyn, der taler henholdsvis for og imod en lov, der hjemler mulighed for undersøgelse i private hjem og erhvervsvirksomheder i den civile retsplejes former; fører efter mindretallets opfattelse til, at der ikke bør gennemføres regler om bevissikring. Dette er begrundet i, at den adgang, der vil blive givet til erhvervslokaler og private hjem for gennemgang, fjernelse og kopiering af materiale, rummer væsentlige retssikkerhedsmæssige problemer. Hertil kommer de alvorlige integritetskrænkelser, der er forbundet med sådanne indgreb, herunder vedrørende boligens ukrænkelighed.

Mindretallet anfører, at disse væsentlige hensyn må gå foran hensynet til rettighedshaverne interesser, og mener ikke, at udformningen af de foreslåede bevissikringsregler vil kunne afbøde disse betænkeligheder på det mere principielle plan. Mindretallet tilføjer, at tvangsmæssig bevissikring i dansk retspleje kun findes inden for straffeprocessen, dvs. at det alene kan ske på foranledning af politi og anklagemyndighed, der arbejder på grundlag af et objektivitetsprincip. En særlig lovgivning inden for den civile retspleje om bevissikring på enkelte retsområder, som i dette tilfælde for immaterialretskrænkelser, vil være en fundamental nyskabelse i den danske civile procesret. Sager om krænkelse af immaterialrettigheder adskiller sig efter mindretallets opfattelse ikke væsentligt fra andre civile erstatningssager, og det er derfor også af denne grund betænkeligt at give indehavere af immaterielle rettigheder en særstilling gennem adgang til at anvende særlige tvangsmidler til at fremskaffe beviser til brug for en eventuel senere civil erstatningssag.

Mindretallet anbefaler derfor, at man - hvis man ønsker at prioritere de muligt krænkedes interesser højest - drøfter beskyttelse af disse interesser generelt inden for den civile retspleje ved forelæggelse for Retsplejerådet – f.eks. i form af fornødne ændringer af retsplejelovens forbudsregler – inden der tages endelig stilling til, om der bør indføres særregler for et enkelt område.

Mindretallet tilføjer desuden, at rettighedshaverne via fagedretten har adgang til at få nedlagt forbud som et foreløbigt retsmiddel forud for, at der er konstateret en krænkelse; og at der under den efterfølgende justificationssag bl.a. er adgang til at begære dokumenter fremlagt (edition) med henblik på at få tilvejebragt de nødvendige beviser. Overtrædelse af immaterialrets-